

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΑΞΙΔΙΑ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

A3. (μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

- Κειμενικό είδος: Άρθρο γνώμης (αναμένεται να ακολουθηθούν τα χαρακτηριστικά στοιχεία του άρθρου γνώμης: τίτλος, αφόρμηση από επίκαιρο γεγονός στον πρόλογο, κτλ.).
- Συντάκτης: Ο μαθητής/η μαθήτρια.
- Αποδέκτης: Η σχολική κοινότητα κατά πρώτο λόγο, οποιοσδήποτε αναγνώστης κατά δεύτερο λόγο.
- Ύφος λόγου: Οικείο (χρήση α΄ και γ΄ ρηματικού προσώπου, προσεγμένο λεξιλόγιο).
- Γλώσσα: αναφορική λειτουργία.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

I. Δυσκολίες που κρύβει η χειμερινή ανάβαση σ' ένα ορεινό καταφύγιο:

- Οι καιρικές συνθήκες (χιόνι, πάγος, ψυχρός δυνατός άνεμος, πολύ χαμηλές θερμοκρασίες)
- Η ανάγκη προετοιμασίας (είναι απαραίτητη η καθοδήγηση από κάποιον έμπειρο οδηγό του βουνού και είναι επιβεβλημένος ο εφοδιασμός με τα κατάλληλα ρούχα, εργαλεία, τρόφιμα, φάρμακα, με τον ενδεδειγμένο εξοπλισμό εν γένει).

II. Οφέλη που προσφέρουν ανάλογες δραστηριότητες:

- Οι ορειβάτες μαθαίνουν:
 - να προετοιμάζονται κατάλληλα για ένα δύσκολο εγχείρημα
 - να προσαρμόζονται και να επιβιώνουν σε εξαιρετικά δυσμενείς καιρικές συνθήκες
 - να ακολουθούν συγκεκριμένες οδηγίες, να συνεργάζονται και να δρουν ως ομάδα
 - να κατακτούν στόχους που απαιτούν οργάνωση, κόπο, εγρήγορση και αλληλεγγύη

- να ζουν σε πλήρη αρμονία με τη φύση, σεβόμενοι το φυσικό περιβάλλον και τους νόμους του.
- Οι ορειβάτες απολαμβάνουν τη θέα τοπίων ανυπέβλητης φυσικής ομορφιάς.

Θετικά αξιολογούνται:

- Ένας πετυχημένος, περιεκτικός και ελκυστικός τίτλος
- Η κατάλληλη τεκμηρίωση

Αρνητικά αξιολογούνται:

- Η απουσία τίτλου ή ένας μακροσκελής ή ασαφής τίτλος
- Ένας γενικόλογος πρόλογος
- Η πληθώρα παραδειγμάτων και η έλλειψη τεκμηρίωσης
- Το προσωπικό, εξομολογητικό ύφος.

B3. (μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Ο αφηγητής θεωρεί όμορφη τη Μεσόγειο γιαπωνέζικη θάλασσα, επειδή:

- περικλείει εννιακόσια σαράντα νησιά, παρόλο που είναι στενή και αβαθής,
- διαθέτει μια ξεχωριστή γοητεία,
- περιβάλλει έναν ολόκληρο κόσμο, φυσικό (αμμουδιές, πεύκα, καταγάλανα νερά, γλάρους, πελαργό) και ανθρώπινο (ψαράδες, ψαροχώρια, βάρκες), που θυμίζει την Ελλάδα,
- γεννήθηκε ύστερα από ηφαιστειακές εκρήξεις και κατακλυσμούς,
- υπήρξε το λίκνο της Ιαπωνίας και της ιστορίας της.

Στη συνέχεια, ο μαθητής/η μαθήτρια καλείται να εκφράσει ελεύθερα τις προσωπικές του/της σκέψεις για τις ταξιδιωτικές εντυπώσεις του αφηγητή. Μπορεί να γράψει ότι η θάλασσα:

- με τα ηφαιστειογενή νησιά της υπήρξε πηγή ζωής και πολιτισμού όχι μόνο για την Ιαπωνία, αλλά και για την Ελλάδα,
- διαθέτει την ίδια ομορφιά σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της Γης,
- γοητεύει τον ταξιδιώτη, αγγίζοντας λυτρωτικά τις αισθήσεις, το πνεύμα και την ψυχή του.

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Κειμενικό είδος: ημερολόγιο (ημερομηνία, προσφώνηση: αγαπημένο μου ημερολόγιο ή οποιαδήποτε ανάλογη, αποφώνηση: δικός σου/δική σου ή οποιαδήποτε ανάλογη)
- Συντάκτης/συντάκτρια: μαθητής/μαθήτρια
- Αποδέκτης/αποδέκτρια: το ημερολόγιο, στην ουσία ο ίδιος ο μαθητής/η ίδια η μαθήτρια
- Ύφος λόγου: άμεσο και εξομολογητικό (α και β ενικό πρόσωπο)
- Γλώσσα: απλή, αναφορική ή/και ποιητική λειτουργία
- Σκοπός για τον οποίο γράφεται το κείμενο: να εκφράσει ο μαθητής/η μαθήτρια με δημιουργικό τρόπο τις σκέψεις και τα συναισθήματά του/της για ένα ταξίδι σε κάποιον τόπο που άσκησε γοητεία στην ψυχή του/της, βασιζόμενος/η στη συγκίνηση που του/της προκάλεσε το λογοτεχνικό κείμενο.
- Ο μαθητής/η μαθήτρια μπορεί να
 - περιγράψει τις φυσικές ομορφιές του τόπου
 - αναφερθεί στους ανθρώπους του και στις συνήθειές τους
 - παρουσιάσει σε αδρές γραμμές τα μνημεία και τον πολιτισμό τους.
- Η εκφώνηση επιτρέπει την καταγραφή των προσωπικών ιδεών των μαθητών, αρκεί να είναι ολοκληρωμένες ως προς τη διατύπωση και τα νοήματα.